

Nejv. s. dovolacímu rekursu nevyhověl, uváděje v odůvodnění: Podle údajů žalobních, jež při zkoumání příslušnosti jsou pro soud ve smyslu druhého odstavce § 41 jur. n. především rozhodující, domáhá se žalobce jako bývalý člen žalovaného družstva se 100 členskými podíly zaplacení 3000 Kč jako zbytku těchto podílů, které dne 6. června 1929 vypověděl, a žalované družstvo (společnost s r. o.) odpírá zbytek tento zaplatiti z toho důvodu, že si jej zadržuje na úhradu bilanční ztráty.

Skutkové okolnosti, o něž je žaloba opřena, se týkají jediné žalobce jakožto jedince a nejde o nároky, které všem účastníkům nebo určité skupině jejich jsou společné, aniž o řešení otázek, které by vyžadovaly v zájmu celého družstva nebo v zájmu jednotlivých účastníků — skupin — jednotného vyřešení, jak na myslí má předpis § 83 b) j. n.

Žalobce chce dosáhnouti žalobou splnění nároku příslušejícího mu podle stanov, pokud se týče podle §§ 77, 79 družst. zák., tedy plnění určitého, osobitého nároku, jenž nevyžaduje žádné jednotné úpravy ve vztahu na zbývající členstvo družstva nebo některé jeho skupiny, což stejně platí o otázce, zda a jakou částkou žalobce ručí za ztráty v tomto případě, poněvadž i tato otázka je vyřešena stranami, pokud se týče družstevním zákonem.

Poněvadž nejsou tu předpoklady předpisu § 83 lit. b) j. n. a hodnota žalobního nároku nepřevyšuje 5000 Kč, je opodstatněna věcná příslušnost dovolaného okresního soudu a právem rekursní soud zamítl námitku věcné nepřislušnosti.

Neopodstatněný dovolací rekurs nemohl se potkati s úspěchem.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 28. prosince 1932 č. j. RI 1088/32. Dr. Jar. Koutník.

K platnosti rukojemské doložky na směnce stačí, že byla rukojmím vlastnoručně podepsána, nemusí jím býti i napsána.

Nejv. s. zrušil oba rozsudky nižších stolic a ve věci samé uvedl:

Právní názor nižších soudů, že jest podle § 62, odst. 2. směn. zák. potřebí k platnosti závazku směnečného rukojmí (avalisty), by rukojmí rukojemskou doložku vlastnoručně napsal a podepsal, a že, poněvadž se tak nestalo, dlužno směnečný platební rozkaz zrušiti ohledně všech žalovaných rukojmí, nelze sdíleti.

Nejv. s. vyslovil sice v rozhodnutí č. 10.029 sb. n. s. právní větu, že rukojemská doložka musí býti rukojmím nejen podepsána, nýbrž i vlastnoručně napsána, avšak podrobiv vzhledem k vývodům dovolání novému rozboru důvody uvedeného rozhodnutí, shledal, že nemůže setrvati při právním názoru dosavade hájeném.

Nejv. s. vychází při tom z těchto úvah: Podle vládního návrhu

směneč. zákona zněl § 62 o směnečném rukojemství takto: »Plnění směnečné může býti zaručeno směnečným rukojemstvím. Rukojemství musí býti psáno na směnce nebo na listu se směnkou spojeném; vyjadřuje se slovy »jako rukojmí« nebo jinou doložkou téhož významu; prohlášení to musí býti směnečným rukojmím podepsáno. Také pouhý podpis na přední straně směnky platí, pokud nejde o podpis směnečníka nebo výstavce za směnečné rukojemství.«

Ústavně-právní výbor senátu Nár. Shrom. škrtnul třetí odstavec § 62, nechtěje připustiti, aby rukojemství směnečné mohlo založeno býti pouhým podpisem směnky a vyjádřil to též v nové stylisaci odstavce druhého. Rukojemství musí býti psáno na směnce nebo listu se směnkou spojeném a v y j á d ř e n o slovy: »jako rukojmí« nebo jinou doložkou téhož významu; toto prohlášení směnečného rukojmí musí býti jím podepsáno. § 62 stal se v této stylisaci zákonem.

Podle důvodové zprávy ústavně právního výboru senátu mělo tím býti vyjádřeno, že podpisem vzniká rukojemství jen tehdy, je-li to zřejmě při podpisu vyjádřeno, a není-li to vyjádřeno, nevznikne rukojemství směnečné, může to však znamenati rukojemství civilně-právní. Z toho vidno, že novou stylisací § 62 sm. zák. nemělo býti nic měněno na dosavadním právu, podle něhož rukojemská doložka mohla, avšak nemusila býti psána vlastní rukou rukojmího. O požadavku vlastnoručnosti se nezmiňuje ani doslov zákona, ani motivy zákona a nelze proto vkládati do zákona jako jeho smysl, co nevyplývá ani z jeho znění ani z úmyslu zákonodávce v motivech vyjádřeného. Požadavek vlastnoručního napsání rukojemské doložky nelze však dovoditi ani z histor. vzniku tohoto zák. předpisu.

§ 62 vl. osnovy byl převzat z § 66 býv. uher. zákona. Odst. 1. převzat úplně, na místě odst. 2. a 3. uher. sm. zák. převzato výstižnější znění čl. 30. haagské osnovy z r. 1912, které se však v podstatě shoduje se zněním uher. zákona. V oblasti uher. zákona nebyl nikdy uplatněn v praxi právní názor, že by mimo vlastnoruční podpis rukojmího musila i rukojemská doložka býti psána vlastnoručně rukojmím. Nedá se proto požadavek vlastnoruční doložky dovoditi ani historicko právně.

Že předpis § 62, odst. 2. sm. zák. lze chápati jen jako požadavek písemnosti pro rukojemskou doložku v tom smyslu, že nestačí doložka projevovaná toliko ústně, a že není potřebí jejího vlastnoručního napsání rukojmím, nýbrž jen jeho vlastnoručního podpisu, vysvítá i z jiných míst zákonných. Tak se shledáváme s požadavkem písemnosti prohlášení vůle u indosamentu (§ 10), u akceptu (§ 19), aniž by v praxi žádána byla vlastnoručnost zavázaného pisatele.

Opak nedá se dovoditi z §§ 8, 29, odst. 2., 22., 58 a 68, odst. 1.

Z uvedeného plyne, že směn. zákon nežádá, by doložka rukojemská byla psána rukojmím vlastnoručně a proto stačí, byla-li

psána i třetí osobou; vlastnoruční musí býti jen její podpis. Tak vykládá stálá praxe předpis písemnosti při akceptu a indosamentu a nutno proto stejný výklad zachovati i při rukojemství, tak i srovnale nejnovější právní věda.

Rozhodnutí nej. soudu ze dne 10. dubna 1933
č. j. R v II 219/33. Dr. J. H.

Exekuce jest přípustna nikoli na původské právo samo, nýbrž i proti původci a jeho dědicům na vyhrazené rozmnoženiny a napodobeniny díla již uveřejněného, na díla výtvarného umění zhotovená na prodej a na všechna majetková práva nabytá mocí práva původského. — Pokud ustanovení dvorského dekretu ze dne 13. května 1814 čís. 1086 sb. z. s. (článek VIII. čís. 6 uvoz. zák. k ex ř.) nevylučuje vedení exekuce. — Exekuce podle § 251 čís. 5 ex. ř. není vyloučena v příčině věcí, jichž potřebuje duševní pracovník pro své pomocníky. — Kterých předmětů potřebuje zpravidla architekt-projektant nezbytně k osobnímu výkonu svého povolání. — Debrozdnání znalecovo soud neváže pokud jde o otázky právní.

Z d ů v o d ů rozhodnutí nejvyššího soudu: Podle § 14 zákona původského nemůže býti stíženo exekucí p r á v o p ů v o d s k é. Naproti tomu je exekuce přípustna i proti původci a jeho dědicům na vyhrazené rozmnoženiny a napodobeniny díla již uveřejněného, na díla výtvarného umění zhotovená na prodej a na všechna majetková práva nabytá mocí práva původského.

Podle § 4 téhož zákona pokládá se za dílo umělecké: díla výtvarného umění, jako malby, kresby, plány a návrhy pro architektonické práce, rytiny, dřevoryty a ostatní výrobky grafického umění, díla sochařská, díla umění ryteckého a medailéřského a jiná umělecká díla plastická. Díla umění stavitelského jsou vyňata.

Zákon tedy nepřipouští exekuci na s a m o p r á v o p ů v o d s k é, t. j. na materiální právo původcovo, aby využil vlastní myšlenky, ale nevylučuje z ní zásadně sám umělecký v ý t v o r zhotovený za účelem zcizení, zejména nevylučuje ze zabavení knihu, obraz uměleckého díla, napodobeninu nebo rozmnoženinu sochy a zvláště vyjímá díla umění stavitelského. Třeba tedy zákon chránil d u š e v n í majetek původce před napodobením a rozmnožováním jinými zásahy dispozicí o díle takovém, nechrání původce před exekucí na dílo vůbec za všech okolností.

Povinný uvedl v návrhu na vyloučení předmětů zabavených pod pol. 17., že to jsou fotografie architektonických děl jím provedených, a o předmětech zabavených pod pol. 20 a 21, že je to model návrhu na podstavec pro sochu plukovníka Švece. Teprve v rekursu uvedl, že movitostí pod pol. 17, 20 a 21 jsou originály děl výtvarných umění původským právem chráněné, zřejmě ne-